การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านจับใจความและคุณลักษณะจิตสาธารณะของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนนวลนรดิศวิทยาคม รัชมังคลาภิเษกที่จัดการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิค STAD*

THE DEVELOPMENT OF LEARNING ACHIEVEMENT ON READING FOR MAIN IDEAS AND PUBLIC MIND OF EIGHT GRADE STUDENTS AT NUANNORRADIT WITTAYAKOM RACHAMUNGKALAPHISEK SCHOOL BY STAD COOPERATIVE LEARNING METHOD

อดิศร ขาวสะอาด**

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่จัดการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยใช้เทคนิค STAD และ 2) ศึกษาคุณลักษณะด้านจิตสาธารณะของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่จัดการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยใช้เทคนิค STAD กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2555 โรงเรียนนวลนรดิศวิทยาคม รัชมังคลาภิเษก จำนวน 27 คน ใช้เวลา 12 คาบ (คาบละ 50 นาที) จำนวน 4 สัปดาห์ๆละ 3 คาบ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย (1) แผนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิค STAD (2) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องการอ่านจับใจความ และ (3) แบบวัดคุณลักษณะจิตสาธารณะ การวิเคราะห์ข้อมูลใช้ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าทีแบบไม่อิสระ

ผลการวิจัย พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน หลังได้รับการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทยพื้นฐาน (ท22102) เรื่องการอ่านจับใจความสำคัญระดับมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนนวลนรดิศวิทยาคม รัชมังคลาภิเษก ที่จัดการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิค STAD สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คุณลักษณะจิตสาธารณะของนักเรียน หลังได้รับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิค STAD ที่มีเนื้อหาส่งเสริมคุณลักษณะเรื่อง จิตสาธารณะ นักเรียนมีคุณลักษณะด้านจิตสาธารณะสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

Abstract

The purposes of this research were 1) to study the Eight grade students' learning achievement by STAD cooperative learning method, and 2) to study students' opinions about the public mind by STAD cooperative learning method. The samples were Eight grade students of Nuannorradit Wittayakom Rachamungkalaphisek school, Bangkok province. The 27 students of experimental group were taught by the STAD cooperative learning method for 12

* เพื่อนำเสนองานวิจัยเรื่องการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านจับใจความ และคุณลักษณะจิตสาธารณะ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนนวลนรดิศวิทยาคม รัชมังคลาภิเษกที่จัดการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิค STAD

** นักศึกษาปริญญาโท สาขาการสอนภาษาไทย คณะศึกษาศาสตร์ อาจารย์ที่ปรึกษา ผศ. ดร. บุษบา บัวสมบูรณ์

periods 50 minute each, covering 4 weeks, during the second semester within the academic year 2012. The experimental group met the teacher 3 periods per week.

The instruments employed to collect data were 1) lesson plans constructed a reading for main ideas of 'the STAD' technique 2) an achievement test of critical reading, and (3) the evaluation form of Eight grade students' public mild. The collected data were analyzed by the statistical means of mean ($\overline{X}$), standard deviation (S.D.), t-test dependent.

The findings were as follows:

1) The students' posttest reading for main ideas comprehension scores ,after learning by the STAD techniques, were significantly higher than that of the pretest at the significant level of 0.05.

2) The students' opinions about the public mind, after learning by the STAD techniques, were significantly higher than before learning by the STAD techniques at the significant level of 0.05.

บทนำ

การอ่านเป็นทักษะที่มีความสำคัญต่อการพัฒนาตนเอง ในฐานะที่เป็นเครื่องมือในการเข้าถึงองค์ความรู้ ข้อมูลข่าวสาร และเพื่อการพักผ่อนหย่อนใจ ผู้ที่มีความสามารถในการอ่านเป็นอย่างดี ย่อมเป็นผู้ที่ใช้ชีวิตในสังคมได้เป็นอย่างดีและปกติสุข ซึ่งการทำเช่นนั้นได้จะต้องมีทักษะในการอ่านจับใจความสำคัญของสารที่อ่านได้เป็นอย่างดี โดยทราบถึงเนื้อหาของเรื่องที่อ่าน และเข้าใจเนื้อเรื่องที่อ่านได้

การอ่านจับใจความเป็นทักษะสำคัญ เพราะสามารถช่วยให้บุคคลทั่วไปเข้าใจถึงเรื่องที่อ่าน รับรู้ข่าวสารให้ถูกต้อง สำหรับนักเรียนในการเรียนวิชาทุกสาขา ผู้เรียนจะใช้ทักษะในการอ่าน จับใจความเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ ดังนั้น การอ่านจับใจความจึงเป็นทักษะที่จำเป็นในการพัฒนาตนเอง ตลอดจนทำให้การดำรงชีวิตประจำวันเป็นปกติสุขและ มีคุณภาพ ดังที่ สุกัญญา ศรีสืบสาย (2532: 28) กล่าวถึงความสำคัญของการอ่านจับใจความไว้ว่า "ความสำเร็จในการเรียนของนักเรียน ขึ้นอยู่กับ ความสามารถในการอ่านจับใจความ เพราะการอ่านจับใจความเป็นพื้นฐานในการเรียนวิชาอื่น ๆ"

เนื่องจากการปฏิรูปการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 มาตราที่ 6 ที่ระบุว่าการจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งกายและใจ มีความรู้คู่คุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ซึ่งในมาตรานี้กล่าวไว้อย่างชัดเจนว่า เป้าหมายการจัดการศึกษาอยู่ที่คน หรือผู้เรียน โดยทำให้คนหรือผู้เรียนเป็นคนที่สมบูรณ์ในทุกๆ ด้าน เพื่อเป้าหมายสุดท้ายคือสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

ความสำคัญของการปฏิรูปการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 ดังกล่าวทำให้ครูต้องตระหนักถึงความสำคัญในการพัฒนาผู้เรียนด้านจิตพิสัย โดยนำกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่สอดแทรกกิจกรรมพัฒนาจิตพิสัย ซึ่ง กระทรวงศึกษาธิการ (2539: 6) ได้นิยามคำจำกัดความของคำว่า จิตพิสัย ว่าหมายถึงเรื่องราวที่เกี่ยวข้องกับอารมณ์ ความรู้สึก คุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม สุนทรียศาสตร์ บุคลิกภาพ โดยจิตพิสัยเป็นคุณลักษณะที่เป็นองค์รวม และคุณลักษณะดังกล่าวเป็นเพียงองค์ประกอบย่อย ดังนั้น คำว่า จิต

พิสัย น่าจะหมายถึง ความสามารถในการบริหารจัดการอารมณ์ของตนเองอย่างสร้างสรรค์ และแสดงออกมาเป็นคุณลักษณะที่ตระหนักถึงต่อตนเองและส่วนรวมได้อย่างเหมาะสม ดังนั้นหากครูจัดกระบวนการการเรียนรู้ที่พัฒนา ผู้เรียนให้เกิดความตระหนักถึงความรับผิดชอบต่อตนเองและส่วนรวมตลอดจนมีน้ำใจต่อผู้อื่น ควบคู่กับการสร้างองค์ความรู้ ก็จะทำให้ผู้เรียนพัฒนาด้านความรู้ และความคิดของตนอย่างมีประสิทธิภาพ

ในปัจจุบันนี้การจัดการศึกษาให้ผู้เรียนมีความรู้เพียงอย่างเดียวนั้นไม่เพียงพอ การพัฒนาผู้เรียนในด้านจิตพิสัยก็เป็นสิ่งสำคัญ ดังนั้นการจัดการศึกษาจึงต้องจัดให้ควบคู่กันไป ทั้งในด้านความรู้และจิตพิสัย หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 จึงกำหนด คุณภาพผู้เรียนและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนเพื่อให้เป็นไปตามวิสัยทัศน์ของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551ที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนทุกคน ซึ่งเป็นกำลังของชาติ ให้เป็นมนุษย์ที่มีความสมดุลทั้งด้านร่างกาย ความรู้ คุณธรรม มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและเป็นพลโลก โดยกำหนดให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ 8 ประการ ดังนี้ 1) รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ 2) ซื่อสัตย์สุจริต 3) มีวินัย 4) ใฝ่เรียนรู้ 5) อยู่อย่างพอเพียง 6) มุ่งมั่นในการทำงาน 7) รักความเป็นไทย และ 8) มีจิตสาธารณะ

จากคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนด ผู้วิจัยมีความสนใจคุณลักษณะด้านจิตสาธารณะเนื่องจากเป็นคุณลักษณะที่สังคมคาดหวังว่าเยาวชนไทยจำเป็นต้องมี ดังเห็นได้จากคำขวัญวันเด็กแห่งชาติประจำปีพุทธศักราช 2554 ที่ว่า “รอบคอบ รู้คิด มีจิตสาธารณะ” ซึ่งคำว่าจิตสาธารณะนั้น พิมพา กำเนิดผล (2552: 11) กล่าวว่า เป็นคำใหม่ที่มีใช้เมื่อไม่นานมานี้ และเป็นเรื่องใหม่สำหรับคนไทย ซึ่งมีนักการศึกษาหลายท่านให้ความหมายของจิตสำนึกสาธารณะ หรือจิตสาธารณะไว้อย่างหลากหลายและแตกต่างกัน ได้แก่ จิตอาสา จิตสำนึกต่อสังคม จิตสำนึกต่อส่วนรวม ความมีน้ำใจ ความเอื้ออาทร พฤติกรรมเอื้อสังคม เป็นต้น ซึ่งคำเหล่านี้มีความหมายใกล้เคียงกัน นอกจากนี้ ดวงเดือน พันธุมนาวิน (2538: 77) กล่าวถึงความสัมพันธ์ระหว่างจิตสาธารณะกับเยาวชนว่า การปลูกฝังพฤติกรรมด้านจิตสาธารณะให้เกิดกับคนไทยควรปลูกฝังในช่วงที่ยังเป็นเยาวชนเพราะเป็นช่วงที่ไวต่อการปลูกฝัง การอยู่รวมกันในสังคมย่อมต้องพึ่งพาและอาศัยกัน ถ้าคนในสังคมขาดจิตสาธารณะก็จะส่งผลกระทบต่อชุมชน ประเทศและระดับโลก ดังนั้น หากเด็กและเยาวชนไทยได้รับการปลูกฝังพฤติกรรมด้าน จิตสาธารณะก็จะสามารถพัฒนาสังคมให้มีความสุขได้

การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค STAD เป็นการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่น่าสนใจวิธีหนึ่งที่จะช่วยพัฒนาผู้เรียนในด้านความรู้ ทักษะกระบวนการและเจตคติ โดยการสอนแบบร่วมมือ เทคนิค STAD นั้นจะจัดกลุ่มผู้เรียนที่มีสมาชิกกลุ่มละ 4-6 คน โดยไม่คำนึงถึงความสามารถทางการเรียนและเพศโดยที่ครูจะทำการสอน หรือเสนอเนื้อหาสาระให้แก่นักเรียนทั้งชั้นก่อนและมอบหมายให้ทั้งกลุ่มทำงานที่ได้รับมอบหมายตามวัตถุประสงค์ในแผนการสอน เมื่อสมาชิกกลุ่มช่วยกันปฏิบัติ และทำแบบฝึกหัด หรือทบทวนเนื้อหาที่ได้รับมอบหมายเสร็จแล้ว ครูจะให้นักเรียนทำแบบทดสอบประมาณ 10-15 นาที คะแนนที่ได้จากการทดสอบจะถูกแปลงเป็นคะแนนของกลุ่ม ซึ่งเรียกว่ากลุ่มสัมฤทธิ์ (Achievement Division) โดยมีขั้นตอนดังนี้

ขั้นที่หนึ่ง การเตรียมผู้เรียน
ขั้นที่สอง การสอนความรู้ใหม่
ขั้นที่สาม ฝึกปฏิบัติโดยครูให้คำแนะนำ
ขั้นที่สี่ กิจกรรมกลุ่มย่อย

ขั้นที่ห้า ทดสอบ

ขั้นที่หก สรุปและประเมินผล

ด้วยเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยสนใจศึกษาผลของการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนแบบร่วมมือเทคนิค STAD (Student Team-Achievement Division) โดยคาดหวังว่าจะเป็นวิธีสอนที่พัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และทำให้ผู้เรียนมีตระหนักถึงบทบาทและหน้าที่ 3 ประการ คือ 1) บทบาทและหน้าที่ของตนเองที่มีต่อส่วนรวม 2) การเอาใจใส่ และ 3) การช่วยเหลือเกื้อกูลกัน อันจะนำมาซึ่งการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านจิตสาธารณะของผู้เรียนได้ เพราะ การจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนแบบร่วมมือด้วยเทคนิค STAD ทำให้นักเรียนได้รู้จักหน้าที่ของตนเองและมีความรับผิดชอบต่อส่วนรวม ทำให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ และเป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ที่เน้นให้ผู้เรียนเรียนรู้อย่างมีความสุข และเป็นคนดีอย่างที่สังคมต้องการ

วิธีการศึกษา

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยกึ่งทดลอง (Quasi-Experimental Research) โดยประชากรที่ใช้วิจัยในครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนนวลนรดิศวิทยาคม รัชมังคลาภิเษก เขตบางบอน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 จำนวน 6 ห้องเรียน ซึ่งมีการจัดชั้นเรียนแบบคละความสามารถของนักเรียน จากนั้นผู้วิจัยคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/2 โรงเรียนนวลนรดิศวิทยาคม รัชมังคลาภิเษก แขวงบางบอน เขตบางบอน จังหวัดกรุงเทพมหานคร ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2555 ที่ได้มาโดยวิธีสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยมีตัวแปรในการศึกษาดังนี้

ตัวแปรอิสระ ได้แก่ การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD

ตัวแปรตาม ได้แก่

1. ผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความวิชาภาษาไทยพื้นฐาน (ท22102) ระดับชั้นมัธยม ศึกษาปีที่ 2
2. คุณลักษณะด้านจิตสาธารณะของนักเรียนที่เรียนด้วยการสอนแบบร่วมมือด้วยเทคนิค STAD

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย

1. แผนการจัดการเรียนรู้ เรื่องการอ่านจับใจความ วิชาภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 เทคนิค STAD โดยใช้สื่อที่มีเนื้อหาส่งเสริมคุณลักษณะเรื่องจิตสาธารณะรวมทั้งสิ้น 5 แผนๆ ละ 50 นาที ประกอบด้วยขั้นตอนดังนี้

1.1 ขั้นการเตรียมผู้เรียน

1.2 ขั้นการสอนความรู้ใหม่

1.3 ขั้นฝึกปฏิบัติโดยครูให้คำแนะนำ

1.4 ขั้นกิจกรรมกลุ่มย่อย

1.5 ขั้นทดสอบ

1.6 ขั้นสรุปและประเมินผล

2. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องการอ่านจับใจความ วิชาภาษาไทยพื้นฐาน (ท22102) ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 เป็นแบบทดสอบแบบ 4 ตัวเลือก ตอบถูกได้ 1 คะแนน ตอบผิดได้ 0 คะแนน จำนวน 20 ข้อ

3. แบบวัดคุณลักษณะด้านจิตสาธารณะ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 หลังได้รับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD แบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 20 ข้อ

สมมุติฐานของการวิจัย

1. หลังการวิจัยนักเรียนที่จัดการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิค STAD (Student Team-Achievement Division) มีผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านจับใจความสำคัญหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

2. หลังการวิจัยนักเรียนที่จัดการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิค STAD (Student Team-Achievement Division) มีคุณลักษณะด้านจิตสาธารณะหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

ผลการศึกษา

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน หลังได้รับการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทยพื้นฐาน (ท22102) เรื่องการอ่านจับใจความสำคัญระดับมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนนวลนรดิศวิทยาคม รัชมังคลาภิเษก ที่จัดการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิค STAD สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. คุณลักษณะจิตสาธารณะของนักเรียน หลังได้รับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิค STAD ที่มีเนื้อหาส่งเสริมคุณลักษณะเรื่อง จิตสาธารณะ มีคุณลักษณะด้านจิตสาธารณะสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สรุปผลการศึกษาและอภิปรายผล

ผลการวิจัยพบว่า

1. ผลสัมฤทธิ์ของการอ่านจับใจความ ของนักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิค STAD ก่อนและหลังการทดลอง ปรากฏว่าผลของคะแนนก่อนและหลังเรียน ของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยคะแนนหลังการทดลอง สูงกว่าก่อนทดลอง ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าวิธีการสอนอ่านจับใจความสำคัญ โดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิค STAD เป็นการจัดการเรียนรู้ที่มีลักษณะเด่นด้วยขั้นตอนการจัดกิจกรรม ตั้งแต่แผนการจัดการเรียนรู้แรก จนถึงแผนการจัดการเรียนรู้สุดท้าย นักเรียนมีพัฒนาการทางด้านการอ่านจับใจความ

เนื่องมาจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิค STAD มีกิจกรรมให้นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติ เริ่มจาก จากครูเป็นผู้แนะนำ และนักเรียนฝึกทำด้วยตนเอง จากนั้นนักเรียนทำงานร่วมกับเพื่อนเป็นกลุ่ม จนทำให้นักเรียนเกิดทักษะการเรียนรู้ ทำให้นักเรียนเกิดความเข้าใจในบทเรียนและมีผลการเรียนดีขึ้น ผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับ กิริยา ปี่ทอง (2552) ที่กล่าวว่า “นักเรียนที่เรียนด้วยการสอนแบบร่วมมือเทคนิค STAD มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านการอ่านจับใจความหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน และนักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านจับใจความภาษาไทยด้วยเทคนิค STAD มีคะแนนเฉลี่ยด้านความเข้าใจในการอ่านจับใจความและมีคะแนนเฉลี่ยด้านความรับผิดชอบต่อวิชาภาษาไทย สูงกว่าก่อนเรียน”

ดังปรากฏในงานวิจัยของนันทชัย นวลสะอาด(2554) ซึ่งพบว่า หลังการจัดกิจกรรมการสอนแบบ STAD นักเรียนมีผลการเรียนผ่านเกณฑ์ในระดับร้อยละ 70 และมีความพึงพอใจในด้านเนื้อหารวมทั้งเห็นด้วยกับการจัดการเรียนการสอนในระดับมาก อีกทั้งวิชชุตา ทิขันติ (2554) พบว่าผลฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ของนักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนรวมทั้งนักเรียนมีความสามารถในการคิดแก้ปัญหาทางวิทยาศาสตร์ดีขึ้น อีกทั้ง มณีรัตน์ บุญท้วม (2556:498) พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 วิชาคณิตศาสตร์ที่เรียนบนบทเรียนบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตแบบร่วมมือ เรื่องลำดับและอนุกรมอนันต์ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน และงานวิจัยของบุณยภัทร สมเพชร (2554) ที่พบว่านักเรียนที่เรียนรู้แบบร่วมมือ STAD มีผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านจับใจความสำคัญสูงกว่าก่อนเรียน

นอกจากนี้การที่ครูแจ้งผลคะแนนให้นักเรียนทราบเป็นระยะทำให้นักเรียนสามารถพัฒนาทักษะในการอ่านได้อย่างดี สอดคล้องกับกรรณิการ์ พวงเกษม (2535: 37)ได้กล่าวถึง การตรวจผลของการทำกิจกรรมของนักเรียนโดยเร็ว และแจ้งผลการเรียนให้นักเรียนทราบอย่างสม่ำเสมอ จะช่วยให้นักเรียนเห็นข้อดีและข้อด้อยของตนเอง ย่อมเกิดกำลังใจที่จะแก้ไขข้อบกพร่องของตน ทำให้นักเรียนเกิดความภูมิใจว่าตนเองมีส่วนค้นพบข้อถูกต้องและข้อที่ผิด ซึ่งตรงกับทฤษฎีจิตวิทยาการศึกษาของ Thorndike ในเรื่อง “กฎแห่งผล” (Law of Effect) ที่กล่าวว่า ผลแห่งปฏิกิริยาตอบสนองใดเป็นที่พอใจบุคคลย่อมกระทำกิจกรรมนั้นอีก แต่ผลของปฏิกิริยาไม่เป็นที่พอใจ บุคคลจะหลีกเลี่ยงไม่ทำปฏิกิริยานั้นซ้ำอีก ดังนั้น การรู้ผลของการทำกิจกรรมหรือผลการเรียนจึงเป็นแรงเสริม (Reinforcement) ให้นักเรียนมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนภาษาไทย

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิค STAD ยังเป็นการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผลสำเร็จของกลุ่ม โดยมีขั้นตอนการสอน 6 ขั้น ที่ส่งเสริมการเรียนรู้ ของผู้เรียนโดยใช้กระบวนการกลุ่ม ทำให้นักเรียนในกลุ่มได้มีโอกาสช่วยเหลือและทำกิจกรรมร่วมกัน เป็นเครื่องมือในการตรวจสอบความรู้ความเข้าใจร่วมกันในกลุ่มย่อย รวมทั้งขยายความรู้ความเข้าใจของตนเองให้กว้างขึ้น ซึ่งจะช่วยให้นักเรียนได้แบ่งปันความรู้ความเข้าใจของตนแก่ผู้อื่นและได้รับประโยชน์จากความรู้ความเข้าใจของผู้อื่นไปพร้อม ๆ กันทำให้เกิดการถ่ายโอนความรู้ในกลุ่มของนักเรียน นักเรียนที่มีความรู้ความเข้าใจในบทเรียนจะคอยช่วยเหลือเพื่อนในกลุ่มโดยการแนะนำ ส่วนนักเรียนที่ไม่เข้าใจในบทเรียนจะพยายามทำความเข้าใจและพัฒนาตนเองเพื่อให้กลุ่มบรรลุเป้าหมายของการจัดการเรียนรู้ สอดคล้องกับพันทิพา ทับเที่ยง(2550:102) ที่กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเป็นการเปิดโอกาสให้นักเรียนได้นำศักยภาพของตนเองมาสร้างงานของกลุ่ม ทำให้นักเรียนเรียนรู้ได้ด้วยตนเองรู้จักแก้ปัญหา ฝึกความรับผิดชอบ รู้จักช่วยเหลือ ร่วมแสดงความคิดเห็น มีส่วนร่วมในการทำงานกลุ่มรวมทั้งยอมรับฟังความเห็นของกลุ่มเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ของกลุ่ม

ในการวิจัยนี้ ผู้วิจัยสังเกตว่า นักเรียนมีความกระตือรือร้นและให้ความร่วมมือในกิจกรรมการเรียนการสอน ทั้งนี้อาจพิจารณาได้ว่าการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิค STAD มีรูปแบบการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมให้นักเรียนได้ทำงานร่วมกับเพื่อน ร่วมคิดและแก้ไขปัญหา และมีส่วนร่วมในการทำงาน ทำให้เกิดความสนุกสนานเพลิดเพลิน ทำให้นักเรียนมีความสุขในการเรียนรู้ สอดคล้องกับ ปราณี แพรอัตร์ (2553:117)ที่กล่าวว่านักเรียนชื่นชอบการเรียนรู้แบบร่วมมือเพราะว่านักเรียนได้ร่วมทำงานด้วยกัน ตลอดจนสร้างความสัมพันธ์อันดีซึ่งกันและกันระหว่างกลุ่ม

2. นักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านจับใจความ โดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิค STAD มีคุณลักษณะจิตสาธารณะหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดสอบแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่

ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าการสอนโดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิค STAD เป็นกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่นักเรียนจะต้องร่วมมือกันเพื่อให้กลุ่มบรรลุถึงเป้าหมายของกิจกรรม นักเรียนที่มีความเข้าใจในบทเรียนมีบทบาท และให้ความช่วยเหลือสมาชิกในกลุ่มโดยการแนะนำ สร้างสรรค์ เอาใจใส่เพื่อนสมาชิกในกลุ่มเป็นรายบุคคล รวมทั้งควบคุมการทำงานกลุ่มให้สำเร็จลุล่วง และเป็นต้นแบบที่ดีซึ่งกันและกันให้สมาชิกในกลุ่มได้เห็นและปฏิบัติตาม สอดคล้องกับ วิชชุตา อ้วนศรีเมือง (2554:75) ที่กล่าวว่าการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติกิจกรรมอย่างอิสระ ภายใต้ข้อตกลงของกลุ่ม มีการแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบ คะแนนของตนเองมีผลต่อกลุ่ม จึงกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความสนใจ ร่วมมือร่วมใจกันเพื่อเป้าหมายความสำเร็จของกลุ่ม

นอกจากนี้การใช้สื่อสอนอ่านจับใจความที่มีเนื้อหาส่งเสริมคุณลักษณะจิตสาธารณะในการจัดการเรียนรู้ ก็เป็นส่วนสำคัญอีกประการหนึ่งที่ทำให้นักเรียนมีคุณลักษณะจิตสาธารณะที่ดีขึ้น เพราะการใช้สื่อสอนอ่านจับใจความ จะเป็นแบบอย่างให้แก่นักเรียน กล่าวคือ นักเรียนจะซึมซับพฤติกรรม และผลของพฤติกรรมต่างๆที่เกิดขึ้นในเนื้อเรื่องที่ใช้สอน ทำให้นักเรียนสามารถวิเคราะห์ได้ว่า พฤติกรรมอย่างไรที่ส่งผลดีพฤติกรรมอย่างไรที่ส่งผลเสียต่อตนเองและต่อผู้อื่น สอดคล้องกับนันทวัฒน์ ชุนชี (2546) ที่ศึกษาการปฏิสัมพันธ์ระหว่างการได้รับสัญลักษณ์ผ่านสื่อหนังสือเล่มเล็กเชิงวรรณกรรมปรากฏว่านักเรียนที่ได้รับสัญลักษณ์ผ่านสื่อหนังสือเล่มเล็กเชิงวรรณกรรม มีจิตสาธารณะสูงกว่านักเรียนที่ไม่ได้รับผ่านสื่อหนังสือเล่มเล็กเชิงวรรณกรรม และ บุญทัน ภูบาล (2549) ที่ศึกษาการเปลี่ยนแปลงจิตสาธารณะของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านศรีแก้ว อำเภอเลิงนกทา จังหวัดยโสธร ใช้วีดิทัศน์ละครหุ่นเชิดเป็นตัวแบบในการพัฒนาจิตสาธารณะ ปรากฏว่านักเรียนที่ชมวีดิทัศน์ละครหุ่นเชิด มีแนวโน้มของคะแนนจิตสาธารณะเพิ่มขึ้นตลอดระยะเวลาในการทดลอง โดยใช้ตัวแบบมีผลต่อการพัฒนาพฤติกรรมจิตสาธารณะ

สอดคล้องกับสุคนธรส หุตะวัฒนะ (2550) ที่พบว่านักเรียนที่ได้รับการพัฒนาโดยใช้โปรแกรมพัฒนาจิตสาธารณะด้วยเทคนิคเสนอตัวแบบผ่านภาพการ์ตูนร่วมกับการชี้แนะทางวาจา มีจิตสาธารณะสูงกว่านักเรียนที่ไม่ได้ใช้โปรแกรมพัฒนาจิตสาธารณะด้วยเทคนิคเสนอตัวแบบผ่านภาพการ์ตูนร่วมกับการชี้แนะทางวาจา

สรุปได้ว่าการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิค STAD เป็นการจัดการเรียนรู้ที่มีกระบวนการเหมาะสมต่อการพัฒนานักเรียน ทั้งในด้านพุทธิพิสัย ทักษะพิสัย และจิตพิสัย นักเรียนได้เรียนรู้ผ่านกระบวนการกลุ่ม มีการปฏิสัมพันธ์ระหว่างกัน ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน รวมถึงการใช้สื่อการสอนที่มีเนื้อหาส่งเสริมคุณลักษณะด้านจิตสาธารณะ ก็เป็นส่วนสำคัญในการพัฒนานักเรียน สอดคล้องกับทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคมเชิงพุทธิปัญญา (Social Cognitive Learning Theory) ของ Bandura ที่มีความเห็นว่าทั้งสิ่งแวดล้อมและตัวผู้เรียนมีความสำคัญเท่าๆ กัน Bandura กล่าวว่า คนเรามีปฏิสัมพันธ์ (Interact) กับสิ่งแวดล้อมที่อยู่รอบตัวเราอยู่เสมอการเรียนรู้เกิดจาก ปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนและสิ่งแวดล้อม ซึ่งทั้งผู้เรียนและสิ่งแวดล้อมมีอิทธิพลต่อกันและกัน นอกจากนี้รวมทั้งการใช้สื่อการสอนที่ส่งเสริมคุณลักษณะจิตสาธารณะสามารถทำให้นักเรียนเป็นผู้ที่มีจิตสาธารณะได้เป็นอย่างดี ตรงกับทฤษฎีของ Bandura ที่กล่าวว่าพฤติกรรมของคนเราส่วนมากจะเป็นการเรียนรู้โดยการสังเกต (Observational Learning) หรือ การเลียนแบบจากตัวแบบ

(Modeling) สำหรับตัวแบบไม่จำเป็นต้องเป็นตัวแบบที่มีชีวิตเท่านั้น แต่อาจจะเป็นตัวสัญลักษณ์ เช่น ตัวแบบที่เห็นในโทรทัศน์ หรือภาพยนตร์หรืออาจจะเป็นรูปภาพการ์ตูนหนังสือก็ได้

ข้อเสนอแนะ

จากการวิจัย “การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านจับใจความและคุณลักษณะจิตสาธารณะของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนนวลนรดิศวิทยาคม รัชมังคลาภิเษก ที่จัด การเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิค STAD (Student Teams Achievement Divisions)” ผู้วิจัย มีข้อเสนอแนะดังต่อไปนี้

ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

1. การเลือกใช้สื่อในการจัดการเรียนรู้ตลอดจนแบบทดสอบหลังการจัดการเรียนรู้นั้จำเป็นต้องพิจารณาสื่อและข้อสอบที่สอดคล้องกับคุณลักษณะจิตสาธารณะ เพื่อให้นักเรียนเกิดการพัฒนาคุณลักษณะในด้านจิตสาธารณะได้เต็มตามศักยภาพ

2. หลักการจัดการเรียนรู้ในแต่ละแผนการจัดการเรียนรู้ ควรมีการประเมินคุณลักษณะด้านจิตสาธารณะ โดยครูอาจใช้วิธีการสอบถามความคิดเห็นของนักเรียน ในระหว่างการทำกิจกรรมกลุ่ม เพื่อทราบถึงพัฒนาการของนักเรียนเป็นรายบุคคล

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการทำวิจัยเพื่อศึกษาเปรียบเทียบคุณลักษณะด้านจิตสาธารณะ ของนักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิคอื่น ๆ เช่น JIGSAW หรือ TGT เป็นต้น

2. ควรมีการวิจัยเพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและคุณลักษณะด้านจิตสาธารณะด้วยเทคนิคการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD ในกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นๆด้วย

เอกสารอ้างอิง

กรมวิชาการ. การจัดสาระการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว ,2546.

_____. เทคนิคการอ่าน เล่มที่ 1: การอ่านเพื่อการเรียนรู้. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย ,2553.

กรรณิการ์ พวงเกษม. ปัญหาและกลวิธีการสอนภาษาไทย. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช ,2553.

กิริยา ปี่ทอง. (2552). “การเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านและความรับผิดชอบในการเรียนภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนรู้แบบ STAD กับที่เรียนรู้แบบ 4 MAT.” วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต สาขาการจัดการเรียนรู้บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.

จำเนียร เล็กสุมา.(2552). “การพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความจากนิทานส่งเสริมคุณธรรม ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่2 ด้วยการจัดการเรียนรู้เทคนิคการสร้างแผนที่ความคิด.” วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการนิเทศบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.

ดวงเดือน พันธุมนาวิน. ทฤษฎีต้นไม้จริยธรรม: การวิจัยและการพัฒนาบุคคล. กรุงเทพฯ:จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ,2538.

ทิศนา แขมมณี. ศาสตร์การสอนองค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ. พิมพ์ครั้งที่ 11. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ,2546.

นันทชัย นวลสะอาด(2554:บทคัดย่อ) “ชุดกิจกรรมการเรียนการสอนเรื่องตรีโกณมิติโดยใช้วิธีการเรียนแบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4” ปริญญานิพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต คณิตศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัp มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

นันทวัฒน์ ชุนชี. (2546). “การใช้ตัวแบบสัญลักษณ์ผ่านสื่อหนังสือเล่มเล็ก เชิงวรรณกรรมเพื่อพัฒนาจิตสาธารณะในนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่2.” วิทยานิพนธ์ ปริญญามหาบัณฑิต สาขาการวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.

ปราณี แพรอัตร์ (2553:บทคัดย่อ) “ผลการเรียนรู้เรื่องการวัดของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ด้วยเทคนิค STAD โดยประยุกต์ใช้กิจกรรมการละเล่นของเด็กไทย” ปริญญานิพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต หลักสูตรและการนิเทศ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.

บุณยภัทร สมเพชร. “ผลการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านวังผา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงราย เขต 2.” วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต สาขาการสอนภาษาไทย มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย ,2554.

พันทิพา ทับเที่ยง. (2550). “การศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน พฤติกรรมการทำงานกลุ่ม และความคงทนในการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่ได้รับการจัดการเรียนแบบร่วมมือแบบแบ่งกลุ่มผลสัมฤทธิ์ (STAD) กับการจัดการเรียนแบบร่วมมือแบบกลุ่มช่วยรายบุคคล (TAI).” ปริญญานิพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต การประถมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

พิมพา กำเหนิดผล. “ปัจจัยบางประการที่สัมพันธ์กับจิตสาธารณะของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในเขตพื้นที่การศึกษาสงขลา เขต 1 จังหวัดสงขลา.” วิทยานิพนธ์ ปริญญามหาบัณฑิต สาขาการวิจัยและประเมินผล บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยทักษิณ ,2552.

มณีรัตน์ บุญท้วม .(2555). การศึกษาผลการใช้บทเรียนบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตแบบร่วมมือเทคนิคกลุ่มผลสัมฤทธิ์(STAD) วิชาคณิตศาสตร์ เรื่อง ลาดับและอนุกรมอนันต์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6. วารสารวิชาการ Veridain E-journal, ปีที่ 6 ฉบับที่ 1 ,489

วิชชุตา ทิขันติ (2554:บทคัดย่อ) “การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์และความสามารถในการคิดแก้ปัญหาทางวิทยาศาสตร์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD กับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค LT” ปริญญานิพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต การมัธยมศึกษา บัณฑิตวิทยลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

แววมยุรา เหมือนนิล. การอ่านจับใจความ. กรุงเทพฯ: ชมรมเด็ก ,2553.

สุกัญญา ศรีสืบสาย. “การส่งเสริมการอ่าน.” สารพัฒนาหลักสูตร 8, 3(กุมภาพันธ์ 2532): 58-60

อุไรวรรณ สัจจาวรานนท์. “การศึกษาพฤติกรรมการทำงานกลุ่มและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หน่วยการเรียนรู้เรื่องการปกครองส่วนท้องถิ่นจากการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค SATD ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 อำเภอโนนสูง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมา เขต 1.” วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา ,2554.